

ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ ПО ЗАСТРАХОВАНЕ И ФИНАНСИ - СОФИЯ

В Ъ П Р О С Н И К

ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ НА СТУДЕНТИТЕ ОТ СПЕЦИАЛНОСТТА “ФИНАНСИ “

- 1. Парите.** Произход, еволюция и функции. Дефиниране и измерване на паричната маса. Парични агрегати.
- 2. Лихвени проценти.** Лихвени проценти и цени на финансовите инструменти. Инфлация и лихвени проценти.
- 3. Поведение на лихвените проценти.** Теория за предпочитането на ликвидност. Теория за търсенето и предлагането на кредит. Срочна структура на лихвените проценти. Рискава структура на лихвените проценти.
- 4. Създаване на пари.** Депозитна мултипликация. Парична мултипликация. Пълнен модел на паричното предлагане.
- 5. Централна банка.** Поява на ЦБ. Независимост на ЦБ - “за” и “против”. Баланс на ЦБ, парична база и резервно уравнение. Предимства и недостатъци на съвременните парични съвети. Специфика на паричния съвет в България.
- 6. Европейски икономически и паричен съюз ИПС.** Критерии и варианти за присъединяване към (ИПС) и еврозоната-предимства и недостатъци. Паричен съвет и присъединяване към еврозоната.
- 7. Парична политика.** Инструменти на паричната политика. Цели и провеждане на паричната политика. Дискреционна парична политика и парична политика по правило.
- 8. Търсене на пари.** Кейнсиански и монетаристки теоретични подходи. Емпирични модели и резултати.
- 9. Връзка между парите и инфлацията.** Монетаристко и кейнсианско становище за инфлацията. Видове инфлация. Значение на очакванията за паричната теория и политика. Видове очаквания, рационални очаквания.
- 10. Базисни инструменти на кредита.** Полици. Определение и основни елементи. Видове полици - запис на заповед, менителница. Механизъм на възникване и движение на двустранната полица (записа на заповед) и менителницата. Прехвърляне (джиро) на полици. Поръчителство по полици (авал). Скотиране и инкасиране на полици. Регрес. Протест. Процедури за уреждане на неизправни полични задължения. Чекове.
- 11. Банката като предприятие.** Профил на специализация на банката. Универсални и специализирани банки. Правни форми на образуване и законови ограничения на банковото предприятие. Избор на организационна структура на банката. Банкови лицензии. Банкови холдинги (банкова група), дъщерни банки, задгранични правителства. Банки off-shore.
- 12. Банкови кредити.** Общи условия за кредитиране. Ред за кредитиране. Оценка на кредитоспособността. Видове обезпечения. Показатели и методи за проверка на обезпечението. Кредит по текуща сметка (контокорентен, овърдрафт). Кредитни линии. Скотови кредити. Кредит срещу залог (ломбардни). Банковите гаранции като форма на кредита. Комбинирани кредитно-инкасови схеми. Кредитен риск.
- 13. Специални форми на кредитиране.** Проектно кредитиране, рисково финансиране (venture financing). Франчайзинг. Факторинг и форфетиране. Кредитиране на външната търговия. Консорциален кредит. Емитиране на консорциални публични и частни заеми. Брокерски кредит - условия, начален и поддържан марж. Потребителски кредит.
- 14. Банково посредничество по плащанията.** Банкови преводи - видове, начин на протичане, разпределение на разходите. Форми на плащане. Вирментна форма на плащане. Инкасови форми на плащане - акцептно и prompt инкасо. Особени сметки.

Акредитиви.

15. **Платежна система.** Автоматизирани системи за плащане. Клиринг, автоматизирани клирингови къщи. Сетълмент. Международна система за плащане. Плащане чрез международната система SWIFT. Банкови кредитни и дебитни карти, електронно портмоне, автоматични касиери АТМ и POS терминали, “домашна банка”, “виртуална банка” (кибербанка).
16. **Валутни операции и валутен пазар.** Понятие за валутен пазар и валутен курс. Видове валутни курсове. Проблемът за конвертируемостта. Валутни трансфери. Арбитраж. Спот и форуърд сделки. Валутни фючърс контракти. Суап. Опции върху валути. Валутен риск и предпазване от риск. Произход и предел на валутния риск. Позиции на валутния пазар. Рискове при къса, дълга и балансирана позиция.
17. **Пасиви и пасивни операции на банката.** Структура на пасивите. Собствен капитал и специални изисквания за капиталова адекватност. Текуща сметка - организация и модели. Организация на набирането на депозити. Емисия на касови бонове, депозитни сертификати. Междубанкови пасивни операции. Ресконтране. Реломбард. Кредитни линии и револвинг - линии между банките. Задбалансови пасивни операции.
18. **Активи и активни операции на банката.** - структура и видове активи. Парични наличности и вземания от банки. Портфейл от ценни книжа. Кредитен портфейл. Състав на портфейла и избор на оптимален портфейлен състав. Собствени дълготрайни активи (фиксиран капитал) на банката.
19. **Регулиране на банковата система.** Теоретични основи на регулирането. Практическо осъществяване на банковото регулиране в България.
20. **Външен дълг.** Управление на външния дълг. Структура и динамика на външния дълг на България.
21. **Платежен баланс.** Статистика, структура и динамика на платежния баланс в България. Индикатори за състоянието на платежния баланс.
22. **Макроикономически зависимости в отворената икономика.** Номинален, реален и реален ефективен валутен курс. Производителност, заплати и валутен курс.
23. **Международна парична и финансова система.** Роля и функции на МВФ и Световната банка. Стабилизационни програми на МВФ - същност и видове.
24. **Формиране на валутния курс.** Абсолютен и относителен паритет на покупателната способност. Лихвен арбитраж, лихвен паритет и типове очаквания.
25. **Теоретични основи на данъка.** Същност на данъка и видове данъци. Организация на данъчното облагане. Избягване на двойното данъчно облагане.
26. **Държавни заеми.** Същност на държавните заеми. Организация на държавните заеми. Управление на държавния дълг.
27. **Теоретични основи на бюджета.** Същност на бюджета и видове бюджети. Звена на държавния бюджет. Развитие на бюджета в България.
28. **Корпоративен данък.** Определяне на облагаемата печалба. Организация на корпоративния данък. Преотстъпване на данъка.
29. **Данък върху общия доход на физическите лица.** Обща характеристика на данъка. Облагане доходите на населението, получени без трудови взаимоотношения. Патентен данък.
30. **Данък върху добавената стойност.** Обща характеристика на ДДС. Организация на данъка върху добавената стойност.
31. **Облагане с акцизи.** Същност на акцизите. Организация на облагането с акцизи. Възстановяване на акцизите.
32. **Общински дълг.** Приходи на общинските бюджети от банкови кредити. Приходи на общинските бюджети от общински облигации.
33. **Анализ и оценка на риска на инвестиционните проекти при инвестициите в реални активи.** Етапи на изследване на риска. Сравнителна оценка на различните методи за изследване на риска.

34. **Разпределение на печалбата.** Дивиденди и дивидентна политика на предприятието.
35. **Облигациите като инвестиционни обекти.** Цена, доходност и риск на облигациите. Съставяне и управление на инвестиционен портфейл от облигации.
36. **Акциите като инвестиционни обекти.** Цена на обикновени и привилегирани акции. Пазарен курс. Техники за анализ и прогнозиране на пазарната цена на акциите. Особености на функционалния анализ. Методи за технически анализ на пазара на акциите- анализ на движещите се средни, редове на Фибоначи, вълни на Елиот, нива на поддръжка и съпротива.
37. **Портфейлна теория за инвестициите.** Инвестиционни характеристики на портфейла - доходност и риск на инвестицията в портфейл. Методи на Марковиц за построяване на ефективен портфейл. Портфейлен анализ. Управление на инвестиционния портфейл - критерии за оптимизация.
38. **Модел на пазара на ценни книжа.** Пазарен портфейл - същност и обхват. Борсови индекси - същност, видове, значение. Бета-коэффициенти - същност, изчисляване и значение.

Основна литература за подготовка

1. Петранов, Ст. Инвестиции. Теория и практика на финансовите инструменти и пазари. Второ допълнено издание. Изд. „Класика и стил“, София, 2015 г.
2. Младенов, М. Пари, банки и кредит. Тракия-М, 2015 г.
3. Савов, Ст., Икономикс. Тракия-М, 1998 г.
4. Стоичкова, О. , Китанов, Я. Банково дело, Издателство на ВУЗФ.
5. Масларов, Св. Международни финанси. Издателство на ВУЗФ, София, 2010 г.
6. Стоименов, М. Международни финанси, Тракия М, 2011 г.

Учебен съвет „Финанси“